

**ÚRAD ŠPECIÁLNEJ PROKURATÚRY
GENERÁLNEJ PROKURATÚRY SLOVENSKEJ REPUBLIKY
Štúrova 2, 812 85 Bratislava**

Číslo: VII/2 Gv 105/19/1000-40
EEČ: 2-1-1941-2022

Pezinok 27.07.2022

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: prečin: prejav sympatie k hnutiu smerujúcemu k potlačeniu základných práv a slobôd podľa § 422 odsek 1 Trestného zákona

Rozhodol: prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky

Podľa § 214 odsek 1 Trestného poriadku **postupujem** vec trestného stíhania obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX

miesto narodenia: XXXXX

rodné priezvisko: XXXXX

trvalé bydlisko: XXXXX

väzba: nie

mladistvý

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- prečin: prejav sympatie k hnutiu smerujúcemu k potlačeniu základných práv a slobôd podľa § 422 odsek 1 Trestného zákona

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

V presne nezistenom čase od 12.08.2017 do 10.09.2017 na presne neustálenom mieste na území Slovenskej republiky, prostredníctvom svojho užívateľského konta zriadeného na sociálnej internetovej sieti www.facebook.com (ďalej len FB) pod „nickom“ – užívateľským menom „XXXXX WP XXXXX“, kde v uvedenom mene nicku facebookového konta písmená „WP“ v neonacistickom a rasistickom prostredí obvykle odkazujú na heslo „White Power“ (v preklade „Biela sila“), postupne verejne zdieľal a mal na ňom rôzne obrazové, grafické a písomné extrémistické materiály, ktoré boli na predmetnom facebookovom profile verejne prístupné, a o ktorých vedel, že pramena a sú spojené s nacistickou a neonacistickou symbolikou a ideológiou založenou a smerujúcou k potláčaniu základných práv a slobôd a to konkrétne

obrázok s nápisom „Skinhead Slovakia“, ktorý odkazuje na skinheadskú subkultúru, ktorá sa na Slovensku z väčšej časti hlási k rasizmu a neonacizmu, fotografiu zobrazujúcu protestujúcich ľudí držiacich rôzne vlajky, medzi ktorými sú dva vlajky s vyobrazeným keltským krížom bielej farby na čiernom pozadí, ktorý je ako symbol často používaný neonacistami a rasistami, ako zástupný symbol namiesto nacistickej svastiky, ďalej portrét Dr. Jozefa Tisa doplnený o rovnoramenný dvojkríž a nápis v znení „Verní Sebe, Svrne Napred Za Boha, Za Národ Na stráž!!!“, koláž viacerých obrázkov doplnená o nápis „Na stráž!“, obrázok s tromi vyobrazenými rovnoramennými dvojkrížmi a nápis „Na stráž!“, pričom v prípade nebohého Dr. Jozefa Tisa ide o slovenského politika, ktorý bol tiež od roku 1939 prezidentom a od roku 1942 až do roku 1945 aj vodcom Slovenského štátu, ktorý ako jeden z najvyšších ústavných činiteľov predstavoval a reprezentoval politickú líniu spojenia Slovenskej republiky s nacistickým Nemeckom, v prípade pozdravu „Na stráž!“ išlo o oficiálny úradný pozdrav, počas II. Svetovej vojny na území Slovenskej republiky používaný aj Hlinkovou gardou, ako jediný-tzv. veľký pozdrav, ktorý mal pripomínať nemecký pozdrav „Heil Hitler!“ a v prípade rovnoramenného dvoj kríža ide o totožný dvojkríž, aký bol používaný Hlinkovou gardou, ktorej členovia sa počas 2. svetovej vojny aktívne podieľali na strážení pracovných táborov pre Židov na území Slovenska, na protižidovských opatreniach nacistického Nemecka, ako aj asistovali pri páchaní vojnových zločinov nemeckými okupačnými vojskami Hitlerovského Nemecka a napokon fotografiu svojej osoby doplnenú o koláž s vyobrazeným symbolom „pravotočivého kolovratu“ a o staré logo politickej strany - Ľudovej strany naše Slovensko v ktorom je rovnoramenný dvojkríž, pričom symbol kolovrat je v súčasnosti rozšírený medzi neonacistami, obzvlášť slovanského pôvodu, kde plní úlohu zástupného symbolu za hákový kríž, ktorý bol jedným z hlavných symbolov nacistov,

príslušnému orgánu Policajného zboru SR

pretože ide o skutok, ktorý by mohol byť prejednaný ako priestupok extrémizmu podľa § 47a ods. 1 písm. a/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

Odôvodnenie:

Vyšetrovateľ NAKA PPZ odbor Bratislava uznesením, sp. zn. ČVS:PPZ-155/NKA-ZA1-2019 z 27.07.2020, po predchádzajúcom začatí trestného stíhania dňa 04. 04. 2019, podľa § 206 ods. 1 Tr. por. vzniesol obvinenie ml. XXXXX pre skutok právne kvalifikovaný ako zločin rozširovania extrémistických materiálov podľa § 422b ods. 1, 2 písm. b/ Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť v podstate na tom skutkovom základe, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia. Táto právna kvalifikácia konania obvineného je však nesprávna, ako bude vysvetlené v ďalšom texte odôvodnenia.

K skutkovému stavu:

V priebehu vyšetrovania bola zabezpečená záloha facebookového profilu obv. ml. XXXXX, z ktorej vyplýva, že skutočne sa v určenom období na jeho profile nachádzala symbolika majúca súvis s nacistickým režimom, režimom vazalského slovenského štátu počas 2. svetovej vojny a podobná symbolika. Zo záverov znaleckého posudku znalca z odboru spoločenských a humanitných vied Mgr. Mateja Medveckého, PhD. č. 30/2019 vyplynuli odborné závery, na základe ktorých je

možné posúdiť symboliku pridanú na facebookový profil obvineného ako materiál extrémistickej povahy. Obvinený ml. XXXXX k veci v podstate uviedol, že predmetné facebookové konto patrí jemu, mal k nemu prístup on a jeho matka XXXXX. Všetku dotknutú extrémistickú symboliku na jeho facebookové konto umiestnila jeho matka. Symbol „WP“ v názve profilu nevie, čo znamená, bral to pred rokmi ako srandu s kamarátmi.

Svedkyňa XXXXX odmietla vypovedať z dôvodu, že obvinený je jej synom (§ 130 ods. 1 Tr. por.). Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že XXXXX bola právoplatne odsúdená rozsudkom ŠTS Pezinok z 06. 05. 2021. sp. zn. 4T/4/2021 pre zločin rozširovania extrémistických materiálov podľa § 422b ods. 1, 2 písm. b/ Tr. zák.

Uvedené je potrebné zdôrazniť z hľadiska prezentovanej obrany obvineného, avšak nie je možné sa apriori s touto stotožniť a jej uveriť. Podotýkam, že ide o jeho facebookové konto, ktoré dlhodobo používal, a treba povedať, že aktívne. Nie je možné uveriť tomu, že by si nevšimol, že jeho matka bez jeho vedomia pridala na jeho facebookové konto extrémistickú symboliku, takéto jej konanie by bolo úplne iracionálne, bez zjavného zmyslu, keďže mala svoje vlastné facebookové konto. Keďže však vo veci sa nejedná o trestný čin (z dôvodov, ktoré budú vysvetlené ďalej v odôvodnení), ale sa jedná o podozrenie z priestupku definitívne skutkové závery vo vzťahu k prezentovanej obrane obvineného si bude musieť urobiť orgán, ktorý je príslušný konať o priestupku.

K právnemu posúdeniu:

Postupom podľa § 206 ods. 6 T. por. per analogiam som zmenil právnu kvalifikáciu konania obvineného ml. XXXXX a po podaní návrhu na podanie obžaloby zo strany konajúceho vyšetrovateľa jeho konanie právne po formálnej stránke posudzujem ako prečin prejavu sympatie k hnutiu smerujúcemu k potlačeniu základných práv a slobôd podľa § 422 ods. 1 Tr. zák., a to z nasledujúcich dôvodov:

Podľa § 422b ods. 1. ods. 2 písm. b/ Tr. zák. sa zločinu rozširovania extrémistických materiálov dopustí ten, kto rozmnožuje, prepravuje, zadávaže, sprístupňuje, uvádza do obehu, dováža, vyváža, ponúka, predáva, zasiela alebo rozširuje extrémistický materiál, ak tak činí verejne.

Podľa § 422 ods. 1 Tr. zák. sa prečinu prejavu sympatie k hnutiu smerujúcemu k potlačeniu základných práv a slobôd dopustí ten, kto verejne alebo na mieste verejnosti prístupnom, najmä používaním zástav, odznakov, rovnosiat alebo hesiel, prejavuje sympatie k skupine, hnutiu alebo ideológii, ktorá smeruje alebo v minulosti smerovala k potlačeniu základných práv a slobôd osôb, alebo ktorá hlása rasovú, etnickú, národnostnú, náboženskú nenávisť.

O podozrenie zo zločinu rozširovania extrémistických materiálov § 422b ods. 1. ods. 2 písm. b/ Tr. zák. v tejto veci nejde ani po formálnej stránke, pretože nie je preukázaný obligatórny znak objektívnej stránky skutkovej podstaty tohto zločinu - konanie – vyjadrené dikciou „rozširuje“. Absentuje jasný a presvedčivý dôkaz, že to bol práve obvinený, kto predmetnú symboliku na jeho facebookové konto pridal. Takisto, ba ešte zreteľnejšie, absentuje aj subjektívna stránka skutkovej podstaty tohto trestného činu – úmysel – rozširovať extrémistický materiál. Úmysel obvineného je zreteľný v tom, že „držaním“ uvedenej symboliky na svojom

facebookovom profile prejavoval svoju náklonnosť k hnutiu smerujúcemu k potláčaniu základných práv a slobôd tak, ako je uvedené v skutkovej vete vo výrokovej časti tohto uznesenia. Nakoniec u mládeže bežne facebookové kontá slúžia na prezentáciu svojich postojov, hodnôt a názorov aj na spoločenské otázky. Tieto okolnosti po formálnej stránke – jej objektívnych a subjektívnych náležitostiach skutkovej podstaty svedčia pre podozrenia z naplnenia znakov prečinu prejavu sympatie k hnutiu smerujúcemu k potlačeniu základných práv a slobôd podľa § 422 ods. 1 Tr. zák.

Keďže ide o prečin, je potrebné sa zaoberať aj jeho materiálnou stránkou – závažnosťou protiprávneho konania, ako je u „dospelých“ páchatel'ov vyjadrená v § 10 ods. 2 Tr. zák. a u mladistvých v § 95 ods. 2 Tr. zák.

Podľa § 10 ods. 2 Tr. zák. nejde o prečin, ak vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatel'a je jeho závažnosť nepatrná.

Podľa § 95 ods. 2 Tr. zák. prečin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone, nie je trestným činom, ak ho spáchal mladistvý a ak je jeho závažnosť malá.

Z uvedených zákonných ustanovení vyplýva, že u mladistvých musí prečin dosahovať aspoň väčšiu ako malú závažnosť, aby sa jednalo po materiálnej stránke o trestný čin, kým u „dospelých“ páchatel'ov postačuje pre tento záver závažnosť väčšia ako nepatrná.

V konkrétnom prípade obv. ml. XXXXX okolnosti, ktoré znižujú mieru závažnosti konania kladeného mu za vinu až na mieru malú sú nasledujúce:

Predmetná extrémistická symbolika bola na jeho facebookovom konte prístupná len po obmedzenú dobu cca 4 týždňov. Od predmetného konania uplynulo takmer 5 rokov, pričom trestné konanie trvá od roku 2019 (dôvodom bolo zrušenie viacerých uznesení vyšetrovateľa, vrátenie veci na doplnenie vyšetrovania z dôvodu porušenia práva na obhajobu mladistvého), teda k dĺžke samotného konania obvinený nijak neprispel. Od doby skutku nie je evidovaná žiadna protiprávna činnosť obvineného ani extrémistická, ani iná – nebol súdne trestaný ani priestupkovo postihovaný. S prihliadnutím na obmedzenú dobu, po ktorú bola extrémistická symbolika prístupná na jeho facebookovom konte, k dĺžke času, ktorá uplynula od jeho konania, ako aj k tomu, že počas tohto času nie je evidované žiadne protiprávne konanie obvineného mladistvého, mám za to, že závažnosť jeho konania je len malá a z tohto dôvodu sa o prečin nejedná.

Pri konaní kladenom mu za vinu sa však môže jednať o priestupok extrémizmu podľa § 47a ods. 1 písm. a/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, v znení neskorších predpisov.

Treba podotknúť, že hoci od konania kladeného za vinu obvinenému mladistvému uplynulo už takmer 5 rokov zodpovednosť zaň nezanikla.

Podľa § 20 citovaného zákona:

(1) Priestupok nemožno prejednať, ak od jeho spáchania uplynuli dva roky; nemožno ho tiež prejednať, prípadne uloženú sankciu alebo jej zvyšok vykonať, ak sa na priestupok vzťahuje amnestia.

(2) Do plynutia lehoty podľa odseku 1 sa nezapočítava doba, počas ktorej sa pre ten istý skutok viedlo trestné stíhanie.

Trestné konanie v tejto veci je vedené od 04. 04. 2019 až doposiaľ, táto doba sa do prekluzívnej doby v zmysle § 20 ods. 1 citovaného zákona nezapočítava, a teda zodpovednosť zaň nezanikla.

Priestupok je teda možné prejednať a príslušným na jeho prejednanie je v zmysle § 52 ods. 2 písm. c/ zákona o priestupkoch orgán Policajného zboru.

Podľa § 214 ods. 1 Tr. por. prokurátor alebo policajt postúpi vec inému orgánu, ak výsledky vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom alebo iným správnym deliktom alebo by mohol byť prejednaný v disciplinárnom konaní.

Vzhľadom na konštatovania uvedené vyššie som dospel k záveru, že na základe vykonaného dokazovania v priebehu vyšetrovania je nepochybné, že skutok kladený za vinu mladistvému obvinenému nie je trestným činom, ale mohol by byť prejednaný ako priestupok a preto som rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

JUDr. Matúš Harkabus
prokurátor